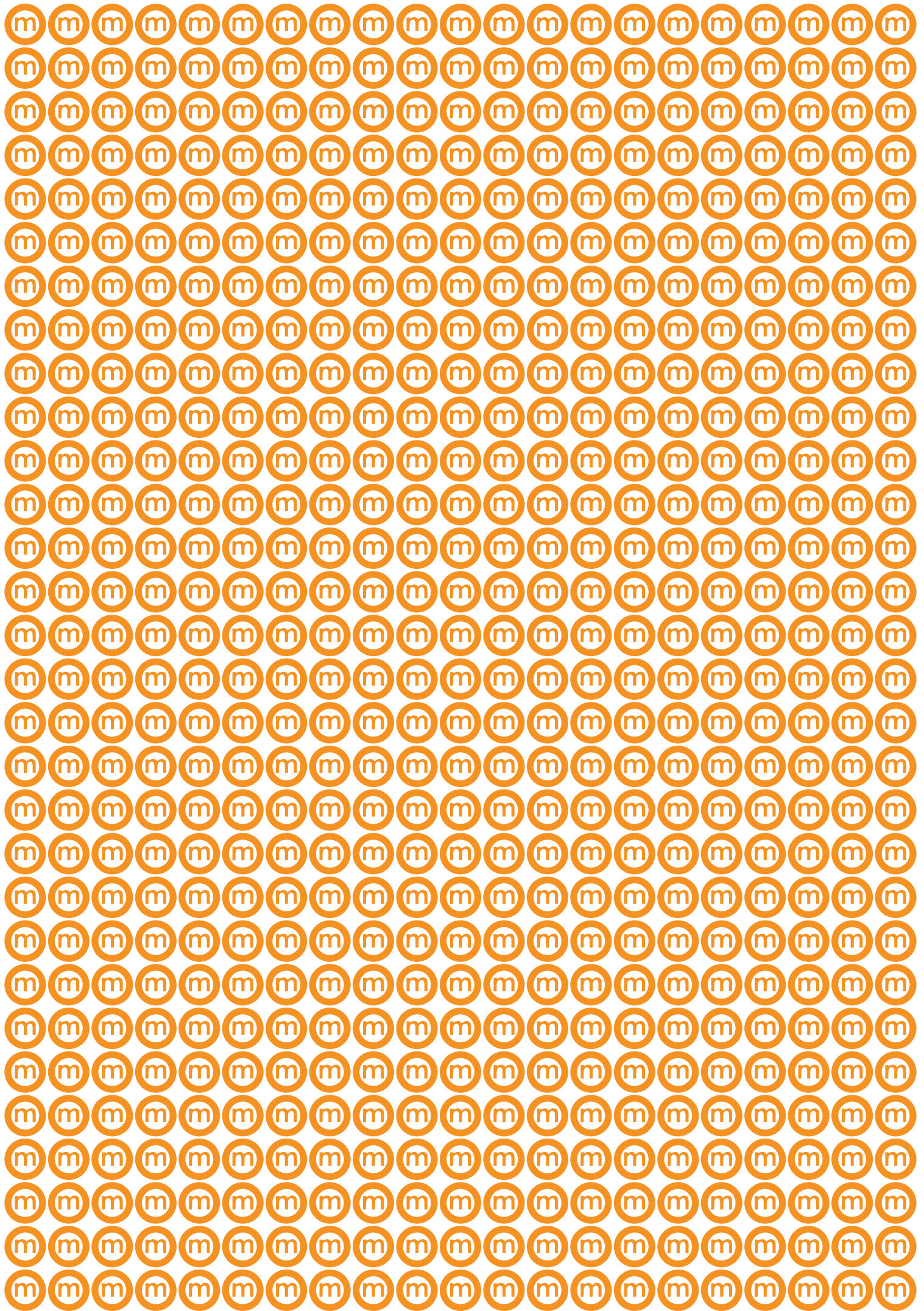

Vertrekkpunteennotitie Structuurvisie

m

Vertrekpuntennotitie Structuurvisie

21 augustus 2012

Voorwoord

Meppel. Al eeuwenlang is het een plaats waar hard wordt gewerkt en waar handel wordt gedreven. Waar waterwegen samenkomen en waar de mensen vanuit de wijde omtrek naartoe komen. Meppel is mijn stad. Meppel is uw stad. Klein maar fijn, met ontzettend veel mooie dingen om trots op te zijn. Een stijlvol stadje met allure dat met recht een rol in de regio vervult. In de loop der tijd zijn sterke relaties ontstaan met omliggende gemeenten op het gebied van wonen, werken, cultuur, zorg en recreëren.

Maar ook binnen Meppel bruist het. Voor watersporters is Meppel een welkome pleisterplaats, voor dagjesmensen een gezellige winkelstad. De mensen die er wonen, kennen er hun burens en voelen zich er thuis. We hebben een aangename groene stad waar het goed toeven is. We laten ons graag prikkelen door cultuur, evenementen en mogelijkheden om elkaar te ontmoeten. Er is genoeg ruimte om te leven en ruimte om te werken. We willen de huidige positie van Meppel graag zo houden en liefst nog wat versterken. En omdat de samenleving zich snel ontwikkelt moeten we meebewegen om dat te bereiken. Meppel groeit nog en zoals het er nu uitziet, zal dat ook nog lang zo blijven. En wanneer er mensen bij komen, hebben die ook weer behoefte aan ruimte. Die ruimte moeten we goed benutten om de aantrekkelijkheid van de gemeente verder te versterken. Want niets gaat vanzelf. Om in de toekomst de juiste keuzes te maken stellen we een structuurvisie op. Dat is waar we nu mee starten.

Vandaar dat er nu een Vertrekpuntennotitie voor u ligt. Het is het vertrekpunt van een reis met als bestemming: de toekomst van Meppel. Met welke ontwikkelingen krijgt Meppel te maken tot 2030? Wat betekent dat voor de ruimte in Meppel? Dat levert een paar vraagstukken op waar we graag met u over in gesprek gaan. De rol in de regio zal alleen maar belangrijker worden in de toekomst. Misschien willen we nog meer of andere dingen met onze haven. We zien trends en ontwikkelingen, maar wat betekenen die voor de ruimte in Meppel? Nu we in Nieuwveense Landen gaan bouwen, wat betekent dat dan voor de rest van de stad? Hoeveel invloed heeft de verandering van het klimaat op het gebruik van de ruimte? Hoe houden we Meppel droog? Wat we in ieder geval willen, is dat Meppel zo'n fijne stad blijft als het nu is. De vraagstukken in de Vertrekpuntennotitie zijn bedoeld als opening van een gesprek over de toekomst van Meppel. Dat gesprek ga ik graag met u aan.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Dohle'.

Ton Dohle
Wethouder Ruimtelijke Ontwikkeling

Samenvatting	9
1. Inleiding.....	11
2. Terugblik (Waar staan we nu?)	13
2.1. Inleiding.....	13
2.2. Wat is er gerealiseerd en wat niet?	14
2.3. Leerpunten	16
2.4. Wat wordt opnieuw of niet meer afgewogen?	17
2.4.1. Niet meer afwegen	18
2.4.2. Opnieuw afwegen	18
3. Beleid (We beginnen niet op nul)	21
3.1. Inleiding.....	21
3.2. Provinciaal beleid.....	21
3.3. Regionale samenwerking en afspraken.....	24
3.4. Gemeentelijk beleid	25
3.5. Gemeentelijk beleid in ontwikkeling	26
3.6. Tussentijdse resultaten gemeentelijk beleid in ontwikkeling	26
4. Trends (Wat komt er op ons af?)	29
4.1. Inleiding.....	29
4.2. Beschrijving trends en ontwikkelingen.....	29
4.2.1. Demografische ontwikkelingen (vergrijzing – beperkte ontgroening).....	29
4.2.2. Druk op schaalvergroting (behoefte aan nabijheid voorzieningen en kleinschaligheid).....	29
4.2.3. Terugtrekkende overheid - druk op zelfvoorzienendheid (effectueren participatiemaatschappij)	29
4.2.4. Toenemende complexiteit maatschappij (netwerksamenleving).....	30
4.2.5. Mondigheid burger neemt toe (horizontalisering - wantrouwen overheid)	30
4.2.6. Digitalisering.....	30
4.2.7. Voedsel- en klimaatcrisis	30
4.2.8. Financiële crisis	31
5. Participatie (Waarover in gesprek?)	33
5.1. Inleiding.....	33
5.2. Doel van het participatietraject	33
5.3. Uitgangspunten voor de stadsgesprekken.....	33
5.4. Gespreksthema's.....	34
5.5. Hoe stellen we de groepen samen?	36
5.6. Wat gebeurt er na de Stadsgesprekken?	36
6. Vertrekpunten	37
6.1. Inleiding.....	37
6.2. Waar staan we nu?	37
6.3. Inhoudelijke vertrekpunten.....	39
6.4. Procesmatige vertrekpunten	41
7. Bijlage Gemeentelijk beleid	42

Samenvatting

Waarom een Vertrekpuntennotitie?

Deze Vertrekpuntennotitie markeert de start van de Structuurvisie. De Structuurvisie bevat een lange termijn visie op de ruimtelijke, sociaal-maatschappelijke en economische ontwikkelingen van de gemeente (2030). In de Vertrekpuntennotitie beschrijven we waar we als gemeente staan, wat het vertrekpunt is. Dat schept duidelijkheid. Het is ook nodig omdat we in gesprek willen komen met onze inwoners. Om dat gesprek goed te kunnen voeren, werpt de Vertrekpuntennotitie aantal vraagstukken op waar we samen een antwoord op willen vinden. Ook geven we aan wat niet meer ter discussie staat.

We willen met u in gesprek

De gemeente Meppel wil met u in gesprek over de thema's die een plek krijgen in de Structuurvisie. Over dingen die er werkelijk toe doen. Over hoe we ervoor zorgen dat onze stad een bruisende regiostad blijft. Over hoe we voor elkaar krijgen dat de stad ook in de toekomst een fijne plek om te wonen, te werken, te recreëren en te verblijven is. De Structuurvisie is niet alleen een toekomstverhaal, maar moet ook laten zien hoe je dat verhaal voor elkaar krijgt.

Eigenwijs Meppel

De geschiedenis heeft Meppel gemaakt tot de stad waar we nu zo trots op zijn. In Meppel wordt al eeuwenlang handel gedreven. Het vele water maakte het daarvoor een geschikte plek. De bedrijvigheid en de noeste arbeid zie je terug in de opbouw van de stad. Meppel is een prachtige verzameling van contrasten: grachten, havens, werkplaatsen, loodsen en kleinschalige bedrijfjes aan het water, zorgvuldig vormgegeven panden van zelfbewuste ambachtslieden. En natuurlijk ook het prachtige Wilhelminapark en omgeving dat zelfs is aangewezen als beschermd Stadsgezicht. We koesteren onze geschiedenis en willen haar nog beter zichtbaar maken. Door zorgvuldig om te gaan met het (industriële) erfgoed en door te kiezen voor de Meppeler schaal en eigenheid bij nieuwe ontwikkelingen. Wat dat precies is willen we graag samen met Meppelers onderzoeken en bespreken.

Samen met de regio

Dat we rekening moeten houden met beleid van hogere overheden is duidelijk. De provincie vraagt gemeenten om in regionaal verband met elkaar af te stemmen. Meppel is hier al volop mee bezig. Samen met Drentse en Overijsselse gemeenten maken we regionale visies op het gebied van wonen, logistiek, havenontwikkeling en het buitengebied. We doen actief mee in meerdere regionale samenwerkingsverbanden want we zijn overtuigd dat samenwerken tot meerwaarde leidt. Op het gebied van wonen, werken, cultuur, zorg en recreatie zien we hiervoor al veel kansen. We hebben al een belangrijke regionale functie, en die willen we graag versterken. Onze positie in de regio staat centraal in de Structuurvisie.

Ruimte om te wonen

Meppel is een aantrekkelijke plaats om te wonen, en dat willen we zo houden. Meppel groeit de komende jaren, waardoor de vraag naar ruimte blijft bestaan. We kunnen een nieuwe wijk bouwen. Maar door ook te bouwen in de bestaande stad kunnen we die nog mooier maken. Hoe willen we wonen en op welke plek in de gemeente? Nieuwveense Landen wordt gebouwd. Wat betekent dit voor de rest van Meppel?

Ruimte voor leefbare wijken

Mensen worden steeds ouder. Ook zien we meer een- en tweepersoonshuishoudens. De samenstelling van de bevolking verandert door deze demografische ontwikkelingen. Dat heeft gevolgen voor onze samenleving en voor de sociale structuur in gebieden. We willen de sociale structuur behouden in deze individualistische samenleving. Welke voorzieningen zijn daarvoor nodig en wat verstaan we onder een goede bereikbaarheid?

Ruimte voor ondernemen

Op het gebied van bedrijvigheid zien we mogelijkheden voor de versterking van de haven en de ontwikkeling van bedrijventerreinen. We bespreken dit in regionaal verband en met het bedrijfsleven. We moeten ons afvragen welke bedrijven we willen trekken en wat dat aan bijvoorbeeld werkgelegenheid oplevert. Daarna volgt een studie naar de ruimtevraag die dit oplevert. We kunnen dan afwegen in welke mate herstructurering, transformatie of uitbreiding aan de orde is.

Kwaliteitsvolle ruimte in de binnenstad

De binnenstad van Meppel is een van onze visitekaartjes. De slechte economische situatie is een ware uitdaging voor de ondernemers en heeft gevolgen voor het winkelbestand. Teveel ongebruikte ruimte heeft zijn weerslag op de kwaliteit. Meppel heeft er belang bij dat de binnenstad een bruisende, gezellige plek blijft voor zowel Meppelers als dagjesmensen.

Ruimte voor cultuur en recreatie

Meppel is een stijlvolle stad waar op cultureel gebied veel te beleven is. Dat houdt de stad levendig en aantrekkelijk voor bewoners en bezoekers. Ook voldoende aanbod in de recreatieve sector draagt hieraan bij.

Verbeteren kwaliteit en gebruik ruimte

Er zijn gebieden in Meppel die het verdienen om een opknapbeurt te krijgen. Daarmee zouden we de hele stad een nieuwe kwaliteitsimpuls kunnen geven. De gemeente kan dit niet alleen, en werkt graag mee aan initiatieven uit de samenleving. Over de kwaliteit van deze nieuwe ruimte willen we graag in gesprek. Daarbij hoort natuurlijk ook het nadenken over duurzaamheid.

1. Inleiding

Waarom een Vertrekpuntennotitie?

De gemeente Meppel gaat een Structuurvisie opstellen voor de hele gemeente. Dit voor-nemen is beschreven in het *Beleidsontwikkelplan Structuurvisie, deel 1 Beleidsopdracht* waarin het Waarom en Wat? van de Structuurvisie wordt beschreven. Deze Vertrekpuntennotitie is het inhoudelijke startpunt van de Structuurvisie en geeft antwoord op de vraag: Waar staan we? We kijken terug en bepalen waar we nu staan. Dat is nodig omdat we in gesprek gaan met u: inwoners, bedrijven en partners. Over onze prachtige ge-meente waar we trots op zijn.

Meppel is een overzichtelijke en kleinschalige regiostad met veel voorzieningen, een his-torische binnenstad, goede verbindingen over weg, water en spoor en de nabijheid van prachtige natuurgebieden. Het is goed wonen en werken in Meppel.

Hoe kan Meppel ook op langere termijn voldoen aan de condities die haar aantrekkelijk maken? Als je daarover nadenkt, moet je rekening houden met maatschappelijke trends en ontwikkelingen. En anderzijds ook aangeven waar we vandaan komen en waaraan we willen vasthouden. Wat dus niet ter discussie staat. Deze Vertrekpuntennotitie geeft daarom een terugblik, agendeert de trends en beleidsuitgangspunten en beschrijft de thema's waarover we met onze gesprekspartners in gesprek willen komen.

Wat is de status van de Vertrekpuntennotitie?

Met het vaststellen van de Vertrekpuntennotitie stelt de raad kaders vast voor de verdere uitwerking. Het gaat vooral om inhoudelijke kaders, maar ook enkele procesmatige. In hoofdstuk 6 "Vertrekpunten" wordt een overzicht gegeven van de vertrekpunten die in de voorafgaande hoofdstukken zijn toegelicht.

Leeswijzer

Waar staan we nu? – Hoofdstuk 2: Terugblik

Bij het maken van een Structuurvisie gaan we uit van de huidige situatie. We hebben een geschiedenis die bepalend is voor de gemeente zoals we die nu kennen. We kijken in de-zee Vertrekpuntennotitie daarom eerst kort terug aan de hand van de Ontwikkelingsvisie Meppel 2030 die door de raad in 2000 is vastgesteld.

We beginnen niet op nul - Hoofdstuk 3: Beleid

We denken niet voor het eerst na over de toekomst van onze gemeente. Dat is een con-stant proces. De provincie Drenthe bepaalt op provinciaal niveau opgaven voor Meppel. Op gemeentelijk niveau is er sectoraal beleid (wonen, werken, infrastructuur, recreatie, groen en maatschappelijk, etc). Op veel terreinen is dat beleid op dit moment ook in ontwikkeling. In dit hoofdstuk wordt aangegeven hoe we hiermee omgaan.

Wat komt op ons af? - Hoofdstuk 4: Trends

In 8 punten zijn actuele trends en ontwikkelingen benoemd. Per trend is aangegeven wat de relatie is met de Structuurvisie.

Waarover in gesprek? – Hoofdstuk 5: Participatie

In dit hoofdstuk is aangegeven wat het doel van de participatie is, welke uitgangspunten daarbij gelden, wat de gespreksthema's zijn en met welke groepen we in gesprek gaan.

Wat staat al dan niet ter discussie? – Hoofdstuk 6: Vertrekpunten

Het is bij een integraal beleidsstuk als de Structuurvisie goed om aan het begin van het proces duidelijk af te spreken waar we staan. Wat staat vast en waarover gaan we in ge-

spreek wordt daarom in dit slothoofdstuk, als samenvatting van de Vertrekpuntennotitie, beschreven.

Wat is een Structuurvisie?

De Structuurvisie bevat een lange termijn visie op de ruimtelijke, sociaal-maatschappelijke en economische ontwikkelingen van de gemeente (2030). Het is een toetsingskader voor beleid en een uitvoeringsstrategie voor de eerste jaren. De Structuurvisie dient om regie te voeren op ruimtelijke ontwikkelingen en gaat in op de wijze waarop de gemeente haar rol (regisserend, actief of faciliterend) vervult bij ruimtelijke, sociaal-maatschappelijke en economische ontwikkelingen. De gemeente Meppel staat niet alleen aan de lat bij de ontwikkeling van de gemeente, maar wil samen met haar inwoners, partners en de markt werken aan een toekomstbestendig Meppel.

Waarom een Structuurvisie voor Meppel?

De huidige structuurvisie "Ontwikkelingsvisie Meppel 2030" is niet meer actueel. We zien veel trends en ontwikkelingen die het beleid van 2000 hebben ingehaald en om heroverwegingen vragen. Denk aan de verwachte demografische wijzigingen - vergrijzing (die ook weer afvlakt) en gezinsverdunding. Of aan de gevolgen van digitalisering die al een uitwerking op de samenleving heeft gehad en wat ook in de toekomst invloed zal hebben. Welke keuzes voor de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente liggen er voor en hoe zien die keuzes eruit? Deze ontwikkelingen maken een actualisering van het ruimtelijk beleid nodig. Daarnaast is een Structuurvisie ook verplicht gesteld in de Wet ruimtelijke ordening van 2008. De Structuurvisie biedt mogelijkheden voor verevening van kosten en voor het vestigen van het voorkeursrecht gemeenten.

(Voor een uitgebreide toelichting zie het Beleidsontwikkelplan)

2. Terugblik (Waar staan we nu?)

2.1. Inleiding

Sinds de vaststelling in 2000 stond bij ruimtelijke opgaven de Ontwikkelingsvisie Meppel 2030 centraal. Zoals gesteld is de Ontwikkelingsvisie verouderd. Toch is een terugblik op hoofdlijnen gewenst om te zien welk effect de Ontwikkelingsvisie heeft gehad. Ook is het goed om aan de start van het proces van de Structuurvisie lessen te trekken uit het verleden. Een derde reden om terug te kijken is om te bepalen wat in de Structuurvisie opnieuw moet worden afgewogen en wat niet. In dit hoofdstuk worden deze 3 onderwerpen beschreven.

Gekozen is om in vogelvlucht terug te kijken op de Ontwikkelingsvisie Meppel 2030. Hiervoor is paragraaf 5.3 van Hoofdstuk 1 van de Ontwikkelingsvisie als basis genomen, waarin de ontwikkelingen in ruimtelijk opzicht in 6 onderdelen zijn beschreven.

De ontwikkeling naar 2030 in ruimtelijk opzicht

Door:

- de ruimte tussen Meppel en Nijeveen voor een aanmerkelijk deel als plangebied aan te wijzen met als noordgrens de "natuurlijke" waterleiding en dit gefaseerd met een gevarieerd en kwalitatief hoogwaardig woon- en leefgebied in te vullen in een optimale relatie met het landschap en het gebruik van het multifunctionele elementen "water" en "groen" van nader te bepalen omvang en inrichting
- de wijk Ezinge nadrukkelijk functieversterkend te ontwikkelen in m.n. de sociale infrastructuur
- voor de eigen behoefte aan mogelijkheden voor bedrijfsvestiging aan de noordkant van Meppel een bedrijventerrein te ontwikkelen
- in het kader van de regiovisie op de lijn Staphorst-Meppel-Steenwijk samen met anderen de bedrijvigheid te realiseren
- de binnenstad verder toe te rusten voor de taak het kloppend hart van Meppel en omgeving te zijn en te blijven
- in de verkeersstructuur over te gaan tot het verdelen van de verkeersstromen als het ware via een ringachtige structuur waarbij doorgaand verkeer de (binnen)stad niet belast en de relatie naar het buitengebied voor langzaam verkeer wordt versterkt

Bron: Ontwikkelingsvisie Meppel 2030, Hoofdstuk I, paragraaf 5.3

Aan deze onderwerpen zijn Natuur en landschap, Financiële uitgangspunten en Proces van de Ontwikkelingsvisie toegevoegd voor een meer compleet overzicht. Dat leidt tot de volgende onderwerpen:

1. Nieuwveense Landen
2. Ezinge
3. Bedrijventerreinen
4. Regionale bedrijvigheid
5. Binnenstad
6. Verkeersstructuur
7. Natuur en landschap
8. Financiële uitgangspunten
9. Proces van de Ontwikkelingsvisie Meppel 2030
10. Proces na de vaststelling van de Ontwikkelingsvisie 2030

2.2. Wat is er gerealiseerd en wat niet?

Per onderwerp wordt in deze paragraaf kort toegelicht welke onderdelen uit de Ontwikkelingsvisie 2030 gerealiseerd zijn en welke niet.

Nieuwveense Landen

De ontwikkeling van woningbouw in Nieuwveense Landen zit er aan te komen. De planontwikkeling is erg vertraagd omdat in de loop der jaren andere keuzes zijn gemaakt, mede op grond van gewijzigde woningbouwprognoses. De woonwijk wordt wel gerealiseerd.

De grootste verandering betreft de omvang van de wijk en het tempo van realisatie. De maximale omvang van 5300 woningen is bijgesteld naar 3400 woningen. Inhoudelijk zijn andere keuzes gemaakt zoals de invulling van het water en de zone rondom de waterleiding. De reservering voor sportvoorzieningen is wel gedaan, maar wordt niet ingezet voor verplaatsing van sportvelden van Ezinge. Er zal aan de westelijke zijde begonnen worden met ontwikkelen in plaats van aan de oostzijde. Er is een spanning ontstaan door groot-schalige grondaankoop in een vroegtijdig stadium. Het uitgangspunt dat het aantal te bouwen woningen niet afhankelijk zou zijn van de financiële situatie gaat niet meer op.

Ezinge

Op Ezinge zijn diverse plannen gerealiseerd. Het sportpark Ezinge is verbeterd. Het parkeren voor auto's en fietsen is in de stationsomgeving vernieuwd en uitgebreid. De ontsluiting is gedeeltelijk verbeterd. De woonfunctie is op kleine schaal versterkt, evenals de sociale structuur. In de nabije toekomst wordt de onderwijsfunctie op Ezinge ontwikkeld, evenals de binnensportfunctie.

Een aantal zaken is niet gerealiseerd. Er zijn geen kantoren langs de A32 op Ezinge ontwikkeld. Er is geen (gedeeltelijke) verplaatsing van de veldsport naar de nieuwbouwwijk gerealiseerd en er is geen evenementenhal op Ezinge ontwikkeld.

Bedrijventerreinen

Er is veel gebeurd op het gebied van bedrijventerreinen. Oevers A/B is gerevitaliseerd. Bedrijventerreinen Noord I en II zijn aangelegd en gedeeltelijk ook ingevuld met bedrijven. Blankenstein is als bedrijvenpark ontwikkeld en grotendeels ingevuld. Er is nu een bedrijventerrein ontwikkeld met de aanleg van Oevers D. Dit bedrijventerrein is voor een deel in gebruik genomen. Op Oevers E is een woon-werklocatie ontwikkeld die ook deels is gevuld.

Ezinge is gedeeltelijk onttrokken aan bedrijvigheid.

Noord III en IV zijn niet gerealiseerd. Volgens de Ontwikkelingsvisie zou Oude Vaart aan bedrijvigheid moeten worden onttrokken. Dit is niet gebeurd.

Regionale bedrijvigheid

Er is geen regionaal bedrijventerrein met Staphorst en Steenwijk in de oksel A28/A32 gerealiseerd. De regiovisie die hiervoor is opgesteld, heeft geen uitwerking gekregen.

Wel is ingezet op regionale samenwerking in de Drentse Zuidas. De impact hiervan is vooralsnog beperkt. Met Zwolle en Kampen is een samenwerking gestart die betrekking heeft op de onderwerpen logistiek en haven (zie ook 3.3 Regionale samenwerking en afspraken).

Op het gebied van werkgelegenheid wordt binnen het Regionaal Platform Arbeidsmarkt samengewerkt met Zwolle. Ook wordt nauw samengewerkt met Staphorst (Werkgeversplatform) en Steenwijkerland (Werkplein).

Binnenstad

Er is veel gebeurd ter versterking van de binnenstad. Binnenstedelijke herstructurering op Het Vledder is gestart en wordt momenteel uitgevoerd. Voor de omgeving Gasfabriek is de sanering al vergevorderd. De Gasfabriek heeft een nieuwe invulling gekregen en de Gasgracht voor het pand is opnieuw gegraven en heringericht. De verkeersstructuur is verbeterd door het maken van een binnenstadsring. In 2008 is de doorbraak van de Kromme Elleboog gerealiseerd.

In 2009 is de Binnenstadvisie vastgesteld waarin diverse projecten ter versterking van de stad zijn benoemd. Een heel aantal zit in de planvormingsfase, zoals het project Kromme Elleboog. De facelift van de openbare ruimte is bijna afgerond. De pleinen zijn hierbij opnieuw ingericht, waardoor de uitstraling van de stad is versterkt.

Voldoende parkeren (kort-lang) en op welke locatie is beschreven in de Binnenstadvisie en Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan (GVVP) en Parkeerbeleid 2008.

Er is perifere detailhandel ontwikkeld op Blankenstein, waardoor de binnenstad door het vertrek van grootschalige detailhandel is ontlast.

Verkeersstructuur

Er is veel gebeurd ter optimalisering van de verkeersstructuur. De zuidelijke ring is versterkt door aanleg van de Europalaan. Scheiding van verkeersstromen en aandacht voor goede fietsverbindingen met het buitengebied is onderdeel van het GVVP.

(Noot: Het GVVP wordt geactualiseerd naar aanleiding van een nieuw verkeersmodel. De ring Noord, relatie Nieuwveense Landen – Stad en havenontwikkelingen krijgen hierbij extra aandacht.)

Natuur en landschap

Dit onderwerp maakt geen deel uit van de 6 integrale projecten. Toch is het goed te vermelden dat het Landschapsprogramma Broekhuizen is uitgevoerd en het Landschapsprogramma Nijeveense Polder in de uitvoeringsfase is gekomen. Ook het project Stadsrandzone Meppel-Reestdal wordt op dit moment uitgevoerd.

Financiële uitgangspunten

Het financiële plaatje is aanmerkelijk gewijzigd. Wat is wel gebeurd:

Er wordt risicomangement toegepast bij strategische projecten. Dit betekent dat periodiek de projecten worden bekeken om risico's te identificeren en te beoordelen, zodat beheersmaatregelen kunnen worden genomen.

Wat is niet gebeurd:

Het principe dat nieuwe ontwikkelingen gelden moeten genereren voor ontwikkelingen in bestaande gebieden (en in het verlengde hiervan: rood betaalt voor groen) is losgelaten omdat het niet haalbaar is. Er is geen Strategisch Ontwikkelingsfonds opgericht dat de financiering van de strategische projecten aanstuurt. De gemeente voert wel de regiefunctie, maar doet dat niet meer door alle gronden te verwerven. Er is voldoende wet- en regelgeving om de regiefunctie op deze wijze uit te voeren.

Proces van de Ontwikkelingsvisie Meppel 2030

Bureau BVR had opdracht van de gemeente gekregen voor het opstellen van de Ontwikkelingsvisie. Het bureau heeft het proces breed uitgezet, met veel externe en ambtelijke ondersteuning. Ook is uitgebreid met de inwoners van Meppel gesproken. Het eindproduct dat is opgeleverd, werd door het college niet omarmd, maar behandeld als advies. Op basis van de visie van BVR heeft het college vervolgens zelf de Ontwikkelingsvisie geschreven, welke door de raad is vastgesteld.

Proces na vaststelling van de Ontwikkelingsvisie Meppel 2030

Na de vaststelling van de Ontwikkelingsvisie is gekozen voor de uitwerking van een aantal projecten waaraan prioriteit werd gegeven: Nieuwveense Landen, Het Vledder en Revitalisering Oevers A/B. In 2004 is nog een Ruimtelijk programma 2020 opgesteld op basis van de Ontwikkelingsvisie 2030. Daarna is de Ontwikkelingsvisie niet meer formeel gebruikt als kader voor de projecten die zijn opgepakt. Er is geen actualisering van de Ontwikkelingsvisie Meppel 2030 geweest.

2.3. Leerpunten

De beschrijving in vorige paragraaf laat zien dat er op basis van de Ontwikkelingsvisie Meppel 2030 veel ontwikkelingen in gang zijn gezet en gerealiseerd!

Er zijn ook lessen te leren uit het verleden. Daarbij wordt opgemerkt dat de Ontwikkelingsvisie een middel is om sturing te geven aan ontwikkelingen. Het is geen doel op zich. Ook geldt natuurlijk dat de toekomst niet volledig te voorspellen is. Veranderingen in de markt, waardoor de behoefte aan kantoren verviel, is hiervan een voorbeeld. Wat kunnen we dan wel leren van het verleden?

Nieuwveense Landen

Door grootschalige aankopen in een vroegtijdig stadium en de vertragingen in het planproces is de financiële haalbaarheid van het project erg onder druk komen te staan. De huidige crisis, waardoor het consumentenvertrouwen in de economie en woningmarkt is gedaald, versterkt deze druk. De grondaankopen door de gemeente waren mogelijk ingegeven door de praktijksituatie van Berggierslanden, waar projectontwikkelaars grote invloed hadden en de gemeente daardoor niet haar sociale woningbouwopgave kon realiseren. Dat de rijksoverheid het instrumentarium in 2008 (Nieuwe Wro, grondexploitatiewet) drastisch zou wijzigen om gemeente meer grip te geven hierop, was op dat moment niet te voorzien. Met het huidige wettige instrumentarium is het niet nodig om bij planontwikkeling (als gemeente) grondaankopen te doen, zodat financiële risico's op dit punt kunnen worden voorkomen. Aankopen moeten in verhouding staan tot voorzienbaarheid van de ontwikkelingen.

Ezinge

Op basis van de Ontwikkelingsvisie is voor de wijk een integrale visie¹ opgesteld. Deze visie is niet vastgesteld. Projecten worden hierdoor afzonderlijk opgepakt. De verbetering van de sportfunctie is bijvoorbeeld uitgevoerd en het realiseren van het onderwijspark is nog in voorbereiding. Het afzonderlijk oppakken van projecten komt de samenhang niet ten goede. Als voorbeeld wordt de gewenste realisatie van de fietstunnel genoemd, die een grote verbondenheid heeft met het onderwijspark, maar als zelfstandig onderdeel op dit moment niet gerealiseerd kan worden. Op basis van een vastgestelde integrale visie werken aan projecten in een gebied bevordert de samenhang in en uitvoerbaarheid van projecten.

Financiële uitgangspunten

Het financiële rendement van uitleglocaties is steeds vaker verliesgevend. Hierdoor kunnen nieuwe ontwikkelingen geen financiële bijdrage leveren aan investeringen in het bestaand gebied. Door de verslechterde economische situatie is het risicoprofiel van grondexploitaties verhoogd. Het is raadzaam niet te vooruit te lopen op het rendement bij de ontwikkeling van uitleglocaties.

Proces

De totstandkoming van de Ontwikkelingsvisie ging gepaard met een breed participatietraject. Het resultaat, de visie van BVR, werd niet gedragen door het college. Het is belangrijk om te zorgen voor heldere stappen in het proces en de status van hetgeen opgeleverd wordt.

Het college heeft zelf de Ontwikkelingsvisie opgesteld, op basis van de BVR-visie. De bevolking is in die fase niet meer betrokken geweest. Het is voor de Structuurvisie een les om teleurstellingen bij participatie te voorkomen door vooraf de duidelijkheid te scheppen over de mate van participatie (welke invloed is er?). Ook over de rol en verantwoordelijkheid van de gemeente mag geen onduidelijkheid bestaan.

Gebruik (als sturingsmiddel en afwegingskader)

De Ontwikkelingsvisie is in de eerste 2 bestuursperiodes gebruikt als basis voor het Collegeakkoord. Daarna is de Ontwikkelingsvisie op de achtergrond geraakt. Het is aan te bevelen om een Collegeakkoord en Uitvoeringsprogramma vast te stellen dat gebaseerd is op een integrale lange termijn visie. De Structuurvisie is hiervoor een goed instrument. Het is raadzaam bij elke bestuursperiode de koers van de Structuurvisie opnieuw te bezien en te actualiseren indien nodig, zodat altijd wordt gewerkt vanuit een samenhangende koers van de ontwikkelingen in de gemeente.

2.4. Wat wordt opnieuw of niet meer afgewogen?

In de paragraaf 2.2 is in vogelvlucht beschreven wat op basis van de Ontwikkelingsvisie is gerealiseerd en wat niet. De onderwerpen die niet zijn gerealiseerd worden opnieuw in deze paragraaf benoemd. Bij de start van de Structuurvisie is duidelijkheid over deze niet-gerealiseerde onderwerpen gewenst. Zijn ze nog actueel en zouden ze in het opstellen van de Structuurvisie een rol moeten krijgen, of is op voorhand al duidelijk dat deze onderwerpen niet meer terugkomen in de Structuurvisie? Per onderwerp is aangegeven waarom deze wel of niet opnieuw afgewogen zou moeten worden. Dit betekent niet dat nu al vaststaat op welke wijze dit terugkomt in de Structuurvisie. Het betekent alleen dat deze onderwerpen niet meer, of opnieuw worden afgewogen.

¹ *Stedenbouwkundige visie Ezinge-Meppel – gemeente Meppel/IMOSS*

2.4.1. Niet meer afwegen

- Kantorenlocatie Ezinge A32

Dit onderdeel vervalt omdat uit de Ruimtelijk-economische Marktanalyse (concept-onderzoek, nadere toelichting zie 3.6) blijkt dat er geen marktruimte is voor nieuwe kantoorlocaties.

- Verminderen oppervlakte veldsport op Ezinge en verplaatsing naar Nieuwveense Landen

Dit onderwerp is niet meer actueel. De veldsportlocatie is recent verbeterd. De geplande kantoorontwikkeling die op de locatie van de veldsport ontwikkeld zou moeten worden, is niet actueel meer.

- Versterken woonfunctie Ezinge

Dit onderwerp is deels gerealiseerd. Het toevoegen van significante woningbouwaantallen op Ezinge is niet gewenst gezien de vele andere woningbouwlocaties en de milieu- en veiligheidsproblematiek door de nabijheid van de spoorlijn en A32.

- Realiseren evenementenhal (door gemeente geïnitieerd)

Het voorstel voor realisatie van een evenementenhal (op Ezinge) heeft in het verleden niet tot een positief raadsbesluit geleid. Dit onderwerp wordt niet meer actief en risico-dragend door de gemeente opgepakt.

- Realiseren regionaal bedrijventerrein A32/A28 (Gemeente Staphorst)

Dit onderwerp heeft na de regiovisie niet tot concrete plannen geleid. Op deze locatie (grondgebied Staphorst) is het ontwikkelen van een regionaal bedrijventerrein niet meer actueel.

2.4.2. Opnieuw afwegen

- Woningverdeling Meppel

De woningbehoefte wordt naar aanleiding van vernieuwde provinciale gegevens opnieuw in kaart gebracht. De woningverdeling wordt gemeente breed (integraal) afgewogen. De ontwikkeling van Nieuwveense Landen is hierbij vertrekpunt.

- Ontwikkelen van het stationsgebied

Er zijn de afgelopen periode verbeteringen aangebracht in het stationsgebied (verbetering ontsluiting en parkeren voor auto's en fietsen). Het station is een knooppunt dat van groot belang is voor de stad en het omliggende gebied en de stationsomgeving in groter verband kent locaties die mogelijk beter kunnen worden ingevuld. Dit onderwerp is daarom nog actueel en kan opnieuw worden afgewogen.

- Verbetering van de ontsluiting van Ezinge.

Dit onderwerp is nog actueel, mede vanwege de ontwikkelingen van het onderwijspark Ezinge.

- Ontwikkelen van bedrijventerreinen Noord III en IV

De bedrijventerreinen Noord III en IV zijn niet gerealiseerd. De ontwikkeling van bedrijventerreinen zal op basis van onderzoek (Ruimtelijk-economische marktanalyse, in voorbereiding) opnieuw worden onderbouwd en afgewogen. Hierbij worden de kansen voor revitalisering, herstructurering en transformatie van bestaande bedrijventerreinen tevens onderzocht.

- Parkeerbehoefte gemeentebreed.

Dit onderwerp is actueel en afhankelijk van integrale keuzes voor wonen, werken, recreatie en voorzieningen. De behoefte wordt gemeentebreed opnieuw in beeld gebracht.

- Ringachtige verkeersstructuur (Meppel-Noord)

Een goede structuur aan de noordkant van Meppel zal opnieuw bekeken worden bij de actualisatie van het Gemeentelijk Verkeer en Vervoer Plan. De ring Noord, relatie Nieuwveense Landen en de (binnen)stad en havenontwikkelingen krijgen hierbij extra aandacht.

- Grootschalige detailhandel buiten de binnenring.

Dit onderwerp is actueel en zal op basis van nieuw onderzoek (detailhandelsvisie, in voorbereiding) opnieuw worden onderbouwd en afgewogen.

A tall, modern, light-colored building with a dark horizontal band across its upper section. The band features the Agrifirm logo, which consists of a stylized 'C' symbol followed by the word 'agrifirm' in a lowercase, serif font. The building has a grid of windows on its upper floors. In the foreground, there are several trees, including tall cypresses and a large, rounded tree. A row of houses with red roofs is visible behind the trees. A parking lot with several cars and a white van is also present. The sky is clear and blue.

 agrifirm

3. Beleid (We beginnen niet op nul)

3.1. Inleiding

We beginnen zeker niet op nul. Dat spreekt al uit het vorige hoofdstuk. Daarnaast heeft de gemeente vanuit beleidsoogpunt te maken met de overkoepelende visies van het Rijk en van de provincie Drenthe. Het Rijksbeleid is vanzelfsprekend vertrekpunt, maar wordt vanwege het hoge abstractieniveau hier niet verder uitgewerkt. Het provinciaal beleid is ook niet dusdanig concreet dat er directe inhoudelijke vertrekpunten uit kunnen worden gedestilleerd. Toch wordt het zinvol geacht de verschillende provinciale visies en de hoofdlijnen hiervan weer te geven. Vervolgens worden regionale afspraken benoemd. Verder wordt een opsomming gegeven van het gemeentelijk beleid, zoals dat nu geldt en relevant is voor de Structuurvisie. Ook wordt aangegeven welk sectoraal beleid op dit moment in voorbereiding is. In de laatste paragraaf worden tussentijdse resultaten van beleidsonderzoeken weergegeven.

3.2. Provinciaal beleid

Omgevingsvisie Drenthe (2 juni 2010)

De provinciale staten van Drenthe hebben de Omgevingsvisie Drenthe vastgesteld. Voor de provincie is deze Omgevingsvisie hét strategische kader voor de ruimtelijk-economische ontwikkeling van Drenthe. Met deze visie zijn 4 wettelijk verplichte provinciale planvormen samengenomen. Het betreft de provinciale Structuurvisie, het provinciale milieuplan, provinciale verkeers- en vervoerplan en het regionale waterplan. In de Omgevingsvisie wordt aan de hand van benoemde kernkwaliteiten, een gebiedsindeling in Robuuste systemen en Multifunctionele gebieden, aparte thema's en op basis van specifieke gebiedsopgaven ingegaan op de ambities en belangen van de provincie.

Met de Omgevingsvisie wil de provincie vorm geven aan haar veranderende rol, zoals overeengekomen in het bestuursakkoord tussen het Rijk, provincies en gemeenten. De provincie richt zich tegenwoordig meer op haar kerntaken. Wat wel en wat niet (meer) een provinciaal belang is, is opnieuw benoemd. Dit houdt in dat sommige verantwoordelijkheden van de provincie verschuiven naar de gemeente. De provincie zet in op een nieuwe vorm van ontwikkelingsgerichte samenwerking en daar waar nodig worden belangen geborgd in een ruimtelijke verordening.

Kernkwaliteiten

Doel van de visie is "Het koesteren van de Drentse kernkwaliteiten en het ontwikkelen van een bruisend Drenthe, passend bij deze kernkwaliteiten". In het kader van de Omgevingsvisie zijn de volgende kernkwaliteiten gedefinieerd; landschap, natuur, oorspronkelijkheid en stilte. De kernkwaliteiten vormen voor de provincie de basis voor het begrip ruimtelijke kwaliteit.

Robuuste systemen en Multifunctionele gebieden

De provincie gaat verder uit van een indeling in gebieden met de aanduiding "robuuste systemen" en "multifunctionele gebieden". Binnen een robuust systeem staat de ontwikkeling van de desbetreffende leidende hoofdfunctie (wonen, werken, water, natuur of landbouw) voorop. De multifunctionele gebieden kenmerken zich door het feit dat deze gebieden geen leidende hoofdfunctie hebben.

Er zijn vier robuuste systemen benoemd; sociaal-economisch systeem, watersysteem, natuursysteem en landbouwsysteem. De provincie beschouwt de gedefinieerde robuuste systemen als dragers voor de ruimtelijke ontwikkeling van Drenthe.

In deze visie zijn de robuuste systemen uitgewerkt en weergegeven op een kaart waarbij de begrenzingen globaal zijn weergegeven. Het is de bedoeling in bestemmingsplannen deze begrenzingen te concretiseren.

Thema's

Er zijn enkele thema's apart benoemd in de omgevingsvisie. Het betreft hier de thema's cultuur en sport, duurzame energievoorziening en CO2-reductie en het laatste thema ontgrondingen.

Gebiedsopgaven

Voor enkele gebieden heeft de provincie ervoor gekozen om samen met de partners (o.a. gemeenten) integrale opgaven uit te werken. Voor Meppel betreft het hier de "De Drentse Zuidas", de positionering van Meppel als 'Waterpoort' en het versterken van de culturele infrastructuur van Meppel.

Regionaal waterplan

In de Omgevingsvisie is het regionale waterplan opgenomen. Belangrijke thema's in dit beleid zijn 'oppervlaktewaterkwantiteit', 'oppervlaktewaterkwaliteit', 'grondwater' en 'stad en keten'. De provincie geeft aan graag samen te werken met de gemeente bij het opstellen van water- en rioleringsplannen en als aanjager te fungeren gericht op innovatieve oplossingen. De provincie heeft er voor gekozen om de wettelijk verplichte aspecten van het waterbeleid (Waterwet en Wet milieubeheer) en het provinciaal belang vast te leggen in de Provinciale omgevingsverordening.

Bron: Omgevingsvisie Drenthe

Gebiedsvisie Zuidwest Drenthe (in ontwikkeling)

De provincie wil de Omgevingsvisie Drenthe vertalen naar regionale gebiedsvisies. Hierin worden met de gebiedspartners concrete afspraken gemaakt over de uitvoering en financiering van de doelen uit de Omgevingsvisie. De provincie ziet de gebiedsvisie als hét kader voor de verdeling van de provinciale middelen. De gebiedsvisie omvat dan ook alle thema's uit de Omgevingsvisie, dus zowel stedelijk als landelijk gebied.

De gemeenten in Zuidwest Drenthe werken samen met de provincie aan de voorbereiding van het proces voor de totstandkoming. De gemeenten hebben als inhoudelijke voorbereiding al de gezamenlijke urgente opgaven benoemd, die ze willen terugzien in de gebiedsvisie. Voor een aantal thema's, zoals wonen, werken/economie, leefbaarheid en landschap, zijn de huidige opgaven in Zuidwest Drenthe benoemd. Het gaat dan om bekende opgaven of beleidswensen, die gedeeld worden door de 5 gemeenten, zoals stadsvernieuwing en revitaliseren bedrijfsterreinen, aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt, de regio op de toeristische kaart zetten, gastvrije entrees en het versterken van de regio-functie van de steden.

Provinciale omgevingsverordening (21 juli 2012)

Met een provinciale omgevingsverordening legt een provincie regels op aan de gemeente die binnen een bepaalde periode door de gemeente in bestemmingsplannen moeten worden neergelegd. Naast de wettelijk verplichte aspecten die de provincie in een Omgevingsverordening dient vast te leggen heeft Drenthe er uiteindelijk voor gekozen om ook enkele beleidskeuzes uit de Omgevingsvisie concreet te vertalen naar de Omgevingsverordening. Bij het opstellen van een structuurvisie moet, daar waar van toepassing, rekening gehouden worden met de regels uit Omgevingsverordening. Dit betekent bijvoorbeeld dat er geen nieuwe woningbouw wordt toegestaan die buiten de afspraken vallen van de (woon)regio met de provincie.

Structuurvisie ondergrond (15 december 2010)

Met de Structuurvisie ondergrond worden keuzes voor het gebruik van de ondergrond beleidsmatig vastgelegd. De Structuurvisie ondergrond is een uitwerking van de provinciale omgevingsvisie en een document waarin het provinciaal belang concreet is beschreven. Met de Structuurvisie ondergrond wordt beoogd om de ondergrond op een duurzame wijze te gebruiken. De provinciale belangen uit deze Structuurvisie ondergrond zijn juridisch verankerd in de provinciale Omgevingsverordening en daarmee bindend geworden voor de gemeente.

Er wordt in deze visie ingegaan op verschillende onderwerpen. Deze zijn; bestaande en nieuwe gaswinning, winning en opslag van energie uit WKO (Warmte-Koude Opslag), verbeterde oliewinning, zoutwinning uit zoutkoepels, winning van geothermische energie, opslag van aardgas, biogas of industriële gassen in lege gasreservoirs of zoutcavernes, opslag van gasvormige of vloeibare afvalstoffen in lege gasreservoirs en CO₂ gas opslag in diepe zoutlagen.

Wat betekent dit voor Meppel?

Bij het opstellen van de Structuurvisie houden we rekening met de kernkwaliteiten die de provincie heeft benoemd, voor zover ze zijn gelegen binnen de gemeente Meppel, en met de in de Omgevingsvisie verwoorde ambities voor de robuuste systemen en multifunctionele gebieden. Voor de benoemde thema's geeft de provincie aan dat zij graag samen met de gemeente de ambities willen realiseren, echter worden er voor veel onderdelen strikte beperkingen door de provincie aangegeven. Veel van deze beperkingen zijn vervolgens juridisch geborgd in de provinciale omgevingsverordening. Hiermee zal in de Structuurvisie rekening moeten worden gehouden.

Het opstellen van de Gebiedsvisie Zuidwest Drenthe en de Structuurvisie voor Meppel loopt in tijd ongeveer parallel. De colleges van de 5 Zuidwest Drentse gemeenten hebben de gezamenlijke gemeentelijke opgavelijst voor Zuidwest Drenthe vastgesteld. Er volgt echter nog een proces van uitwerking, samen met de gebiedspartners. Voor de Structuurvisie benoemen we de opgavenlijst daarom niet als concreet vertrekpunt. We zorgen wel voor afstemming tussen dit proces en de Structuurvisie, mede gezien de Gebiedsvisie het kader wordt voor de verdeling van de provinciale middelen.

3.3. Regionale samenwerking en afspraken

Agenda Platteland voor het buitengebied

Na het vaststellen door de provincie van de Omgevingsvisie Drenthe 2010 hebben de vijf Zuidwest Drentse gemeenten Meppel, Midden Drenthe, Westerveld, De Wolden en Hoogeveen in reactie hierop de stap gezet om samen ambities te bepalen en doelen te realiseren. Het gaat dan om een aantal thema's in het buitengebied, waar de provincie de verantwoordelijkheid nadrukkelijk bij de gemeenten neerlegt. De verwachting is dat we ons door samen op te trekken als regio Zuidwest Drenthe sterker kunnen positioneren. De gezamenlijke visie van de 'Agenda Platteland gemeenten Zuidwest Drenthe' is vastgesteld door elk college van de deelnemende gemeenten en bevat het volgende eindbeeld:

- Landschap als drager van ruimtelijke kwaliteit en leidraad voor nieuwe ontwikkelingen
- Cultuurhistorie geeft Zuidwest Drenthe identiteit
- Leefbare dorpen
- Sterke bedrijvigheid en werkgelegenheid
- Zuidwest Drenthe staat op de (cultuur)toeristische kaart

Regionale woonvisie

De Regionale Woonvisie behelst het gebied Zuidwest Drenthe, met daarin de vier gemeenten De Wolden, Hoogeveen, Meppel en Westerveld. Voor het opstellen van de regionale woonvisie hebben de vier gemeenten gekozen voor een groei-model. Het groei-model is gericht op afstemming. Afstemming die het voorkomen van concurrentie beoogt en die woningbouw genereert die aansluit bij de regionale woningvraag. Dus afstemming in plaats van concurrentie over de kwantitatieve (nieuwbouw/transformatie) en kwalitatieve (doelgroepen/woonmilieus) woningbouwprogrammering in Zuidwest Drenthe, in samenhang met de demografische ontwikkelingen.

Regionale economische samenwerking – Logistieke visie/Havenvisie

Binnen de driehoek Zwolle, Kampen en Meppel wordt op ruimtelijk-economisch gebied samengewerkt op een aantal thema's. Met name op het gebied van logistiek en meer in het bijzonder op het terrein van binnenhavens en binnenvaart wordt op dit moment de meerwaarde van samenwerken en gezamenlijk afstemmen van zaken concreet nagegaan. Versterking van de regionale havenfunctie in deze de gemeenten staat centraal. Een gezamenlijke logistieke visie en als afgeleide daarvan een havenvisie zijn in ontwikkeling. Deze Havenvisie zal, vanwege de gemaakte afspraken met Zwolle en Kampen, vooruitlopend op de inhoudelijke discussie van Structuurvisie bij de gemeenteraad worden gegaandeerd. Als vertrekpunt wordt opgenomen dat de regionale samenwerking en ambitie voor havenontwikkeling wordt onderschreven.

Binnen de het bredere samenwerkingsverband Regio Zwolle (16 gemeenten, 4 provincies) wordt op dit moment door middel van haalbaarheidsstudies geïnventariseerd op een 6-tal thema's of het samen optrekken tot meerwaarde leidt: logistiek, nieuwe materialen, health & care, agribusiness, toerisme & recreatie en duurzaamheid. Het delen van 'best practices', het stimuleren van 'koploperprojecten' en het gezamenlijk profileren van de

regio als aantrekkelijk woon- en vestigingsgebied staan hierbij centraal. Meppel fungeert als trekker (bestuurlijk/ambtelijk) met betrekking tot het thema logistiek. Op basis van het concept functionele regio.

Binnen de provincie Drenthe vindt in het kader van de Drentse Zuidas afstemming plaats binnen zuidelijk Drenthe op het gebied van logistiek en bedrijventerrein gerelateerde aspecten, zoals: revitaliseringsopgaven en parkmanagement. De logistieke schakelfunctie vanuit het perspectief van een internationale handelscorridor staat centraal.

3.4. Gemeentelijk beleid

Door de jaren heen zijn er veel beleidsdocumenten ontwikkeld op verschillende beleidssectoren. Het bestaande beleid is vertrekpunt. Daarom zijn alle beleidsnotities vanaf 2002 beoordeeld op actualiteit en op relevantie voor de Structuurvisie.

Dit levert het volgende overzicht² op van actuele en relevante beleidsstukken:

- Rapport Citymarketing Meppel
- Visienota Participatiebudget "Participatie Werkt!"
- Beleidsplan Re-integratie 2012-2015
- Integraal Huisvestingsplan (Onderwijs)
- Accommodatiebeleid "Accommodaties voor elkaar"
- Sportnota "Meer doen met sport in Meppel 2007-2010"
- Cultuurnota "De kunst van verbinden en verankeren" 2009-2012
- Duurzaam Energie Plan "Van Klimaatgevoelig naar klimaatrobuust"
- Stadsgezicht Meppel
- Ruimtelijke visie Nijeveen "Dorpen in evenwicht"
- Gebiedsvisie Nieuwveense Landen
- Binnenstadsvisie Meppel
- Diverse bestemmingsplannen
- Beleidsregel Maatschappelijke voorzieningen in bestemmingsplannen
- Welstandsnota + Beeldkwaliteitplannen
- Wijkontwikkelingsplan Haveltermade
- Ontwikkelingsvisie Stadsrandzone Meppel-Reestdal
- Beleid Externe Veiligheid
- Besluit geluidscontouren oevers
- 1^e Uitvoeringsmodule Waterplan, Stedelijke wateropgave
- Gemeentelijk Verkeer en Vervoer Plan (GVVP)
- Parkeerbeleidsnota
- Nota Grondbeleid 2010-2014
- Centrum Visie Detailhandel en Leisure
- Sociaal Economische visie Meppel
- Beleidsplan WMO 2012-2015 "Samen veranderen" (vastgesteld door college)

In de bijlage is de kern of het doel van het beleidsdocument toegelicht.

² Vanwege de grote hoeveelheid beleidsdocumenten die de afgelopen 10 jaar zijn vastgesteld kan niet worden gegarandeerd dat deze lijst limitatief is. Daarnaast geldt dat de selectiecriteria "actualiteit" en "relevant voor de Structuurvisie" subjectieve beoordelingscriteria zijn.

3.5. Gemeentelijk beleid in ontwikkeling

Onderstaand zijn de beleidsdocumenten weergegeven die op dit moment in ontwikkeling zijn. Dit beleid zal gelijktijdig en in afstemming met de Structuurvisie worden ontwikkeld.

Het betreft de:

- Woonvisie 2012-2020
- Archeologische beleidsadvieskaart
- Cultuurhistorische verkenning gemeente Meppel
- Detailhandelsvisie
- Ruimtelijk-economische marktanalyse
- Toeristisch Recreatief Ontwikkelingsplan
- Actualisatie Parkeerbeleid
- Actualisatie GVVP
- Actualisatie Groen- en waterbeleid (Landschapsbeleidsplan, Groenstructuurplan, Bomenstructuurplan, Waterplan)
- Nota Bedrijfswoningen op bedrijventerreinen

Inhoudelijke afstemming vindt plaats doordat de beleidsmedewerkers, die verantwoordelijk zijn voor het betreffende beleidsdocument, betrokken zijn bij de ontwikkeling van de Structuurvisie. Zij leveren vanuit hun vakgebied input voor de Structuurvisie. Nadat een integrale visie in het kader van de Structuurvisie is opgesteld en met de raad is besproken (de Hoofdlijnennotitie) wordt de Structuurvisie uitgewerkt en kan tegelijkertijd het sectoraal beleid worden uitgewerkt.

Alleen op basis van zwaarwegende argumenten kan hiervan worden afgeweken en slechts als de integraliteit gewaarborgd is. De relatie met de Structuurvisie zal bij de besluitvorming van alle sectorale beleidsdocumenten worden toegelicht.

Vooruitlopend op de Hoofdlijnennotitie naar de raad:

- Havenvisie
Met de gemeenten Zwolle en Kampen is afgesproken de visie in het najaar van 2012 te agenderen voor raadsbehandeling.
- Beleidsplan WMO 2012-2015 "Samen veranderen"
Het beleidsplan is vastgesteld door het college en de raadsbehandeling na de zomervakantie van 2012 is toegezegd aan de raad.
- Cultuurhistorische verkenning Binnenstad en Centrumschil
De uitkomsten van de Cultuurhistorische verkenning moeten worden verwerkt in de bestemmingsplannen Binnenstad en Centrumschil. Voor de actualisering van genoemde (en andere) bestemmingsplannen is een tijdspad afgesproken. Dit houdt verband met de verplichting tot digitalisering volgens de Wro.

3.6. Tussentijdse resultaten gemeentelijk beleid in ontwikkeling

Zoals hiervoor is aangegeven, is er veel beleid in ontwikkeling. Voor veel beleidsvelden geldt dat er onderzoeken zijn uitgezet of dat er een koers voor het beleidsveld is bepaald. In deze paragraaf worden tussentijdse resultaten weergegeven. Deze zijn relevant omdat op basis hiervan al conclusies kunnen worden getrokken en vertrekpunten kunnen worden bepaald. Ook zijn ze soms de onderbouwing voor het wel of niet opnieuw afwegen van een onderwerp van de terugblik van de Ontwikkelingsvisie 2030.

Maatschappelijk

Op het gebied van de WMO verandert er veel. De basisgedachte die is opgenomen in het beleidsplan WMO (vastgesteld door college) is dat inwoners in de eerste plaats zelf verantwoordelijk zijn voor welzijn, zorg en gezondheid, hierbij ondersteund door de sociale omgeving en waar nodig door professionals en/of de gemeente.

Een eerste verkenning van voorzieningen in het maatschappelijk domein laat zien dat van sportvoorzieningen en basisonderwijs er de komende jaren voldoende ruimte lijkt te zijn om de behoefte te faciliteren. Voor wat betreft de accommodaties in het maatschappelijk domein wordt gestreefd naar multifunctionele voorzieningen.

Wonen

In het kader van het beleidsveld *wonen en stedelijke vernieuwing* wordt op dit moment de Woonvisie 2012-2020 voorbereid. Van belang hiervoor zijn de geactualiseerde gegevens voor bevolkingsontwikkeling. Deze gegevens leiden tot nieuwe provinciale prognoses voor woningbouwontwikkeling. Deze gegevens zijn bekend. Voor de gemeente Meppel betekent dit een wijziging van de bevolkingssamenstelling met meer vergrijzing en een beperkte ontgroening. Er is sprake van toenemende gezinsverdunding. In vergelijking met eerder gehanteerde prognoses betekent dit een beperktere groei van de woningbehoefte tot 2030. Na 2030 neemt de groei sterker af dan eerder voorzien. Dit betekent dat een heroverweging nodig is voor de inzet van woningbouw naar de verschillende locaties in de gemeente Meppel.

Werken

Een Detailhandelsvisie is in ontwikkeling. De focus ligt op het goed functioneren van het hoofdwinkelcentrum. De conceptvisie geeft aan dat de groeipotentie detailhandel tot 2030 al bereikt kan worden met locaties die in beeld zijn voor (her)ontwikkeling. Er zal voorzichtigheid moeten worden betracht in de fasering van het ontwikkelen van deze locaties. Concentratie in de binnenstad wordt geadviseerd.

Er is tevens een Ruimtelijk-economisch marktanalyse in ontwikkeling. Deze analyse brengt onder andere de behoefte aan bedrijventerrein in beeld.

Op het gebied van kantoren laten de resultaten zien dat er, op basis van de voorspelde marktruimte, meer dan voldoende kantoorlocaties aanwezig zijn.

Voor bedrijventerreinen is veel afhankelijk van de vraag of er herprofilering of transformatie kan worden ingezet. Ook wordt bekeken in hoeverre nadere samenwerking en afstemming van het programma in de regio kan leiden tot gebundelde vraag en gezamenlijke investeringen.

Veert

1929

4. Trends (Wat komt er op ons af?)

4.1. Inleiding

In 8 korte punten zijn actuele trends en ontwikkelingen benoemd. Per trend zijn voorbeelden aangegeven van de relatie met de Structuurvisie. De beschrijving van de trends wordt ook gebruikt om in gesprek te komen tijdens het participatietraject.

4.2. Beschrijving trends en ontwikkelingen

4.2.1. Demografische ontwikkelingen (vergrijzing – beperkte ontgroening)

Zowel voor de ruimtelijk-economische als ook voor de sociaal-maatschappelijke domeinen hebben de bevolkingsprognoses invloed. Het gaat dan niet alleen om de krimp (in andere regio's), maar ook om de vergrijzing en ontgroening. Ook speelt de toename van het aantal alleenstaanden.

- Wonen: Meer levensloopbestendige woningen, meer eenpersoonshuishoudens
- Werken: Krapte op arbeidsmarkt
- Vrije tijd en voorzieningen: Toename welvarende senioren
- Zorg en ondersteuning: Toename zorgbehoevende ouderen (prognose: verdubbeling huisartsenbezoek in 2025)
- Ruimte: Minder woningen dan geraamd vanwege de afname van de groei

4.2.2. Druk op schaalvergroting (behoefte aan nabijheid voorzieningen en kleinschaligheid)

Om financiële redenen is er op tal van terreinen sprake van schaalvergroting. Ook de verdergaande globalisering draagt bij aan deze schaalvergroting. Er is meer aandacht voor regionaal denken. Toch bestaat er behoefte aan bereikbaarheid/nabijheid van voorzieningen en aan kleinschaligheid.

- Wonen: Voorzieningen in wijken
- Werken: Toename ZZP-ers
- Vrije tijd en voorzieningen: Behoefte menselijke maat in grotere voorzieningen (scholen, multifunctionele centra)
- Zorg en ondersteuning: Behoefte menselijke maat in grotere voorzieningen (ziekenhuizen); Minder overhead, meer gezicht
- Ruimte: aandacht voor de schaal van landschap bij groei (vb. Landbouw) en nieuwe ontwikkelingen
- Participatie en bestuur: Behoefte menselijke maat in grotere voorzieningen (steden en buurten), samenwerking en regionalisering in organisaties

4.2.3. Terugtrekkende overheid - druk op zelfvoorzienendheid (effectueren participatiemaatschappij)

De rol van de overheid verandert: van verzorgingsstaat die zorgt voor zijn burgers naar een activerende participatiemaatschappij, waar de overheid hooguit activeert en de burger vooral voor zichzelf zorgt. Eigen verantwoordelijkheid staat voorop. Op tal van terreinen zien we dat het appel op zelfvoorziening steeds groter wordt. Er ontstaat een nieuwe verhouding tussen burgers, instellingen en overheid.

- Wonen: Langer zelfstandig thuis wonen; Minder verzorgingshuizen
- Zorg en ondersteuning: Van verzorgen naar activeren (zelf doen i.p.v. afwachten)
- Ruimte: Meer inbreng burgers in buurten (o.a. beheer)
- Participatie en bestuur: Rol overheid van verzorgend naar activerend; Burgerkracht

4.2.4. Toenemende complexiteit maatschappij (netwerksamenleving)

De wereld is de afgelopen jaren sterk veranderd en de komende jaren zal dit in een nog sneller tempo voortgaan. Dit heeft invloed op de burgers (wie komt nog mee?), maar heeft evengoed invloed op de totale samenleving. Wat zijn straks de werkzaamheden. Hoe groot is de overheid of dienstensector nog met giga-slimme computers die alles doen? Wat is de invloed van het nieuwe werken, waardoor ook werk en privé minder gescheiden zijn?

Ook zijn de onderlinge verbanden tussen mensen veel meer verweven en veranderlijk. Vaste zuilen en herkenbare doelgroepen bestaan niet of nauwelijks meer. Contacten vinden plaats langs allerlei, vaak wisselende, dimensies en lijnen. Sociale media versterken deze trend.

- Wonen: Meer virtuele contacten; eenzaamheid
- Werken: Grilliger arbeidsmarkt; meer arbeidsmobiliteit
- Zorg en ondersteuning: Hogere eisen aan mensen (wie valt uit?)
- Participatie en bestuur: Flexibele overheid

4.2.5. Mondigheid burger neemt toe (horizontalisering - wantrouwen overheid)

Gemiddeld genomen is de burger mondiger, beter opgeleid en accepteert niet meer vanzelfsprekend autoriteit. De burger wordt steeds meer op zijn verantwoordelijkheid aangesproken en wenst zelf mee te kunnen beslissen.

- Wonen: Participatie in buurten en wijken
- Vrije tijd en voorzieningen: Belevingstoerisme
- Participatie en bestuur: Behoeftede andere houding overheid

4.2.6. Digitalisering

Door digitalisering is de samenleving veranderd. Dit proces van technologische ontwikkeling zet zich verder door.

- Wonen: Domotica (huisautomatisering)
- Werken: Meer flexwerken; Kennen waardevoller dan kennis; Samen meer en beter produceren
- Vrije tijd en voorzieningen: Anders leren (onderwijs), zorg anders organiseren
- Ruimte: Webwinkels -> minder winkeloppervlak
- Participatie en bestuur: Directere vormen van democratie; Regie op informatie onmogelijk; Real-time dashboards³ i.p.v. planning en control-rapportages

4.2.7. Voedsel- en klimaatcrisis

De voedsel- en klimaatcrisis heeft geleid tot meer aandacht voor duurzaamheid in de breedste zin van het woord. Wat zijn de gevolgen van onze ecologische voetafdruk?

Ook is er sprake van een grondstoffencrisis.

- Wonen: Duurzame woningbouw
- Werken: Duurzaam (maatschappelijk verantwoord) ondernemen
- Zorg en ondersteuning: Gezond leven
- Ruimte: Klimaatadaptatie in ruimtelijke ontwikkelingen, wateropgave realiseren en energie verduurzamen

³ Actueel inzicht in management informatie (grafisch of tekstueel).

4.2.8. Financiële crisis

De financiële crisis beheerst het huidige denken en handelen. Of dit een trendmatige ontwikkeling is, valt nog te bezien. Wel zijn er nu al gevolgen te onderkennen. Enkele voorbeelden zijn:

- Wonen: Woning is geen belegging meer; woonwensen komen meer centraal te staan;
- Werken: Langer doorwerken
- Vrije tijd en voorzieningen: Verminderd pensioen (minder te besteden); grotere kloof tussen arm en rijk (grote relatief welvarende middenklasse neemt af)
- Zorg en ondersteuning: betaalbaarheid zorg komt onder druk, maatschappelijke debat over behandelingskosten versus –rendement en kwaliteit van leven
- Ruimte: minder investeringen in ruimtelijke ontwikkelingen
- Participatie en bestuur: Initiatieven bottom-up, rol overheid meer faciliterend

KIJKEN

OASIS

5. Participatie (Waarover in gesprek?)

5.1. Inleiding

In dit hoofdstuk is beschreven wat het doel van de burgerparticipatie is, welke uitgangspunten daarbij gelden, wat de gespreksthema's zijn en met welke doelgroepen we in gesprek willen gaan. Afgesloten wordt met een overzicht van het vervolgtraject.

5.2. Doel van het participatietraject

Het participatietraject heeft meerdere doelen, die mede zijn ingegeven door een samenleving die in een rap tempo verandert. We leven niet langer in een overzichtelijke verzuielde maatschappij met voor iedere zuil een eigen politieke partij die de bevolking representeert. De spanning tussen volksvertegenwoordiging en "de stem des volks" neemt toe.

1. De gemeente Meppel wil **in gesprek met de burger**, in een landschap waarin politieke instituties vaak nog steeds besluiten nemen op basis van een afgegeven mandaat. Mensen, bedrijven, maatschappelijke organisaties maar ook het openbaar bestuur bevinden zich inmiddels in **horizontale netwerken**. Daarin zijn de politiek en de overheid niet meer de belangrijkste, maar een van de belangrijke spelers.
2. Het gemeentebestuur van Meppel wil **draagvlak** in de samenleving voor de Structuurvisie. Door inwoners, instellingen en bedrijven actief te betrekken bij de totstandkoming van de Structuurvisie, kan draagvlak worden bereikt.
3. Met inbreng van de kennis en ervaring van betrokken inwoners en bedrijven ontstaat een **kwalitatief beter product**.
4. Door partijen uit de samenleving te betrekken bij toekomstplannen kan de gemeente de **maatschappelijke betrokkenheid** van externe partijen vergroten.
5. Het gemeentebestuur kan door in gesprek te zijn beter **anticiperen op wat er speelt** in de samenleving. Luisteren naar de behoeften van inwoners, instellingen en bedrijven verbetert de relatie.
6. We zien het participatietraject tevens als opmaat naar een nieuwe **rol van de overheid**. Minder middelen en meer taken nopen overheden ertoe steeds meer de samenwerking te zoeken met particulieren en bedrijven om samen de voor een stad gewenste ontwikkelingen te realiseren. Samenwerken begint met in gesprek raken en naar elkaar luisteren. Dit participatietraject biedt een kans voor dergelijke constructieve gesprekken met het bedrijfsleven en met inwoners waarbij de externe partijen worden uitgedaagd hun visie en kennis te delen met de gemeente.

5.3. Uitgangspunten voor de stadsgesprekken

Verwachtingenmanagement

We hebben geleerd van het verleden. We doen aan helder verwachtingenmanagement om teleurstellingen achteraf te voorkomen. Dit is belangrijk in het licht van eerder opgedane ervaringen met burgerparticipatie in Meppel. Bij de start van iedere bijeenkomst vertellen we eerst de spelregels. We schetsen een kader waarbij we uitleggen dat er al veel beleid is waarin belangrijke keuzes zijn gemaakt. We geven steeds duidelijk de bandbreedte aan waarbinnen nog keuzes kunnen worden gemaakt. Daarnaast vertellen we in heldere bewoordingen dat we niet met ieder nieuw idee iets gaan doen. Het ge-

meentebestuur heeft de taak om het algemeen belang te dienen, en daarom zullen sommige keuzes wellicht niet iedereen bevallen.

Inhoudelijke uitgangspunten

Er is veel te bespreken met onze gesprekspartners over de toekomst en de ontwikkeling van Meppel. De thema's staan beschreven in hoofdstuk 6: Vertrekpunten. Wat niet meer bediscussieerd wordt, is eveneens beschreven in hoofdstuk 6.

Naar buiten

We gaan naar de burgers toe. Ook om aan te geven dat we willen luisteren. Het is goed mogelijk dat raadsleden aansluiten bij gesprekken die buiten het Stadhuis met bedrijven, instellingen of inwoners plaatsvinden. We hebben op dat moment de rol van toehoorder.

Open gesprek

We streven naar interactie tussen burgers, instellingen en bedrijven met de gemeente Meppel.

Luisteren

We gaan vooral luisteren naar wat de behoeften van inwoners en bedrijven in Meppel zijn. Die behoeften vertalen we waar mogelijk naar de abstracte integrale keuzes van de structuurvisie.

5.4. Gespreksthema's

De Vertrekpuntennotitie beschrijft de gespreksonderwerpen voor het participatietraject. Van oktober tot en met december gaan we met verschillende groepen in Meppel in gesprek over onderwerpen die u als onze gesprekspartners direct raken. Dit doen we aan de hand van de beschrijving van trends en ontwikkelingen. Met bedrijven praten we bijvoorbeeld over economie en bedrijvigheid, met inwoners over wonen, werken en voorzieningen. Met jongeren bijvoorbeeld over uitgaan, werk en over hoe ze straks willen wonen.

Wat gaan we met wie bespreken?

Groep	Thema's	Vorm
Jongeren	Meppeler identiteit, wonen en werken, cultuur en binnenstad	i.s.m. scholen opzetten: Twitterweek, Facebook-polls, bijeenkomst
Instellingen <ul style="list-style-type: none"> • Zorginstellingen • Welzijnsorganisaties • Onderwijs • Woningcorporaties • Cultuur 	Welzijn, zorg en gezondheid reeds behandeld in het participatietraject voorafgaande aan en tijdens het opstellen van de WMO-nota. Met de woningcorporaties bestaat een regulier overleg: de Begeleidingsgroep Woonvisie Onderwijs. Cultuur	Input voor de SV wordt gevraagd tijdens reeds geplande overlegmomenten met de Begeleidingsgroep Woonvisie
Bedrijven <ul style="list-style-type: none"> • Grote bedrijven, banken • Detailhandel, binnenstadsondernemers • Innovatieve, creatieve sector 	Meppeler identiteit, economie, detailhandel, binnenstad, bedrijventerreinen, recreatie, ontwikkelingen in de stad, toekomstplannen	Bedrijfsbezoeken, bijeenkomsten
Partners <ul style="list-style-type: none"> • Regionale partijen als de provincie Drenthe, provincie Overijssel • Gemeenten Zwolle, Staphorst, Steenwijkerland, Kampen, De Wolden, Westerveld, Zwartewaterland. • Waterschap Reest en Wieden • Drentse Milieu Organisatie 	Regionale samenwerking, bestuurlijke samenwerking, regiovisie	Bijeenkomst
Inwoners <ul style="list-style-type: none"> • Betrokken inwoners die zichzelf aanmelden • Specifieke inwoners uitgenodigd door de Gemeente Meppel • Via het netwerk van partners/medewerkers 	Meppeler identiteit, wonen, werken, leefbare wijken, recreatie, sport, cultuur	Bijeenkomsten

5.5. Hoe stellen we de groepen samen?

We willen niemand overslaan. Iedereen die dat wil moet de kans krijgen mee te praten. In de Meppeler Courant plaatsen we een algemene uitnodiging aan iedereen die zich betrokken voelt om mee te praten. Via Facebook en postbus@meppel.nl kunnen geïnteresseerde inwoners zich aanmelden. We doen daarnaast een aselectieve steekproef uit de GBA (Gemeentelijke Basis Administratie) van 150 personen tussen 18 en 90 jaar. Deze mensen krijgen een uitnodiging. Om de respons positief te beïnvloeden, doen we er een belronde achteraan, en gaan we de deuren langs om deelnemers te werven. We maken een rondje langs onze partners in de Meppeler samenleving: bedrijfseigenaren, directeurs van instellingen, onderwijsorganisaties en grote bedrijven. We vragen hen om een paar mensen uit hun netwerk voor te dragen voor het participatietraject. We nodigen daarnaast mensen uit waarvan we weten dat ze bepaalde expertise in te brengen hebben. Zodoende hopen we een representatieve groep inwoners te spreken.

5.6. Wat gebeurt er na de Stadsgesprekken?

Na iedere bijeenkomst koppelen we de resultaten van het gesprek of de bijeenkomst terug aan de inwoners van Meppel. We doen dit op de gemeentelijke website, op Facebook en op Twitter. Dit om feedback te geven over wat we hebben gehoord. Via Facebook kunnen inwoners direct een respons geven.

Uitkomsten vastleggen

De uitkomsten van het gehele participatietraject worden vastgelegd in een Participatieverslag. Dit verslag krijgt de status van "de stem van de maatschappij". Het vertelt hoe de input van de inwoners, instellingen en bedrijven een plek krijgt in de Hoofdlijnennotitie. De Hoofdlijnennotitie wordt (in een opiniërend debat) besproken met de raad.

6. Vertrekpunten

6.1. Inleiding

In dit hoofdstuk geven we aan wat we voor de ontwikkeling van de Structuurvisie van belang vinden. We geven een beschrijving van onze bevindingen in "Waar staan we nu?". Daarna volgt een overzicht van inhoudelijke en procesmatige vertrekpunten.

6.2. Waar staan we nu?

Door terug te kijken naar de ontwikkelingen die in gang zijn gezet sinds de Ontwikkelingsvisie 2030, is ons positieve gevoel over de gemeente bevestigd. Meppel ontwikkelt zich goed op alle gebieden. Het is hier goed wonen, werken en leven. Ten opzichte van de uitspraken in de Ontwikkelingsvisie hebben we aangegeven wat we opnieuw in de Structuurvisie gaan afwegen en wat niet. Ook hebben we aangegeven wat onze leerpunten zijn. Ons eigen beleid is natuurlijk vertrekpunt. Veel van dit beleid gaat over de korte termijn (enkele jaren). De Structuurvisie kijkt verder vooruit. Wat ons betreft krijgen de onderstaande thema's in ieder geval een plek in de Structuurvisie.

Eigenwijs Meppel

De geschiedenis heeft Meppel gemaakt tot de stad waar we nu zo trots op zijn. In Meppel wordt al eeuwenlang handel gedreven. Het vele water maakte het daarvoor een geschikte plek. De bedrijvigheid en de noeste arbeid zie je terug in de opbouw van de stad: grachten, havens, werkplaatsen, loodsen en kleinschalige bedrijfjes aan het water, zorgvuldig vormgegeven panden van zelfbewuste ambachtslieden. En natuurlijk ook het prachtige het Wilhelminapark en omgeving dat zelfs is aangewezen als beschermd Stadsgezicht. We koesteren onze geschiedenis en willen haar nog beter zichtbaar maken. Door zorgvuldig om te gaan met het (industriële) erfgoed en door te kiezen voor de Meppeler schaal en eigenheid bij nieuwe ontwikkelingen. Wat dat precies is willen we graag samen met Meppelers onderzoeken en bespreken.

Opgave: Hoe zorgen we ervoor dat Meppel haar identiteit behoudt?

Samen met de regio

Dat we rekening moeten houden met beleid van hogere overheden is duidelijk. De provincie vraagt gemeenten om in regionaal verband met elkaar af te stemmen. Meppel is hier al volop mee bezig. Samen met Drentse en Overijsselse gemeenten maken we regionale visies op het gebied van wonen, logistiek, havenontwikkeling en het buitengebied. We doen actief mee in meerdere regionale samenwerkingsverbanden want we zijn overtuigd dat samenwerken tot meerwaarde leidt. Op het gebied van wonen, werken, cultuur, zorg en recreatie zien we hiervoor al veel kansen. We hebben al een belangrijke regionale functie, en die willen we graag versterken. Onze positie in de regio staat centraal in de Structuurvisie.

Opgave: Hoe versterken we onze positie in de regio?

Ruimte om te wonen

Meppel is een aantrekkelijke plaats om te wonen, en dat willen we zo houden. Meppel groeit de komende jaren, waardoor de vraag naar ruimte blijft bestaan. We kunnen een nieuwe wijk bouwen. Maar door ook te bouwen in de bestaande stad kunnen we die nog mooier maken. Hoe willen we wonen en op welke plek in de gemeente? Nieuwveense Landen wordt gebouwd. Wat betekent dit voor de rest van Meppel?

Opgave: Hoe versterken we de kwaliteit van de woningbouw in Meppel en daarmee de aantrekkelijkheid van Meppel om te wonen?

Ruimte voor leefbare wijken

Mensen worden steeds ouder. Ook zien we meer een- en tweepersoonshuishoudens. De samenstelling van de bevolking verandert door deze demografische ontwikkelingen. Dat heeft gevolgen voor onze samenleving en voor de sociale structuur in gebieden. We willen de sociale structuur behouden in deze individualistische samenleving. Welke voorzieningen zijn daarvoor nodig en wat verstaan we onder een goede bereikbaarheid?

Opgave: Hoe houden we onze wijken, dorpen en buurtschappen leefbaar in de samenleving die steeds individualistischer wordt?

Ruimte voor ondernemen

Op het gebied van bedrijvigheid zien we mogelijkheden voor de versterking van de haven en de ontwikkeling van bedrijventerreinen. We bespreken dit in regionaal verband en met het bedrijfsleven. We moeten ons afvragen welke bedrijven we willen trekken en wat dat aan bijvoorbeeld werkgelegenheid oplevert. Daarna volgt een studie naar de ruimtevraag die dit oplevert. We kunnen dan afwegen in welke mate herstructurering, transformatie of uitbreiding aan de orde is.

Opgaven:

Wat voor soort haven willen we zijn? Wat is de betekenis van de haven voor Meppel? Hoe blijven we een aantrekkelijke vestigingsplaats voor bedrijven?

Kwaliteitsvolle ruimte in de binnenstad

De binnenstad van Meppel is een van onze visitekaartjes. De slechte economische situatie is een ware uitdaging voor de ondernemers en heeft gevolgen voor het winkelbestand. Teveel ongebruikte ruimte heeft zijn weerslag op de kwaliteit. Meppel heeft er belang bij dat de binnenstad een bruisende, gezellige plek blijft voor zowel Meppelers als dagjesmensen.

Opgave: Hoe houden we de kwaliteit van de binnenstad op peil en versterken we de aantrekkelijkheid?

Ruimte voor cultuur en recreatie

Meppel is een stijlvolle stad waar op cultureel gebied veel te beleven is. Dat houdt de stad levendig en aantrekkelijk voor bewoners en bezoekers. Ook voldoende aanbod in de recreatieve sector draagt hieraan bij.

Opgave: Hoe behouden en versterken we het aanbod van cultuur en recreatie in de gemeente?

Verbeteren kwaliteit en gebruik ruimte

Er zijn gebieden in Meppel die het verdienen om een opknapbeurt te krijgen. Daarmee zouden we de hele stad een nieuwe kwaliteitsimpuls kunnen geven. De gemeente kan dit niet alleen, en werkt graag mee aan initiatieven uit de samenleving. Over de kwaliteit van deze nieuwe ruimte willen we graag in gesprek. Bij de inrichting van de stad houden we ook rekening met duurzaamheid in de breedste zin van het woord.

Opgaven: Hoe ontwikkelen we samen met het bedrijfsleven nieuwe gebieden in Meppel? Wat verstaan we onder kwaliteit wanneer we het hebben over nieuw te ontwikkelen gebieden? Hoe geven we duurzaamheid een plek?

In het participatietraject willen we over deze thema's in gesprek. We krijgen graag de input van de mensen die betrokken zijn bij onze gemeente.

6.3. Inhoudelijke vertrekpunten

De inhoudelijke vertrekpunten zijn in de voorgaande hoofdstukken aan de orde geweest. Op deze plek wordt volstaan met het benoemen van de essentie.

Algemeen

1. Regio: Versterking van de regiofunctie van Meppel is een centraal doel van de Structuurvisie.
2. Plangebied: De Structuurvisie wordt opgesteld voor de stad, dorpen en het buitengebied.

Terugblik

3. Leerpunten:
 - Aankopen moeten in verhouding staan tot voorzienbaarheid van ontwikkelingen (risicomanagement).
 - Samenhang in aanpak binnen een gebied is nodig.
 - Niet vooruitlopen op rendement bij ontwikkeling van uitleglocaties.
 - Zorgen voor helderheid van alle stappen in het proces en status van hetgeen opgeleverd wordt.
 - Participatie: Managen van verwachtingen participant, duidelijkheid over rol en verantwoordelijkheid gemeente.
 - Structuurvisie benutten als document voor het volgen van een samenhangende koers.
4. Niet afweegbaar:
 - Kantorenlocatie Ezinge A32
Dit onderdeel vervalt omdat uit de Ruimtelijk-economische Marktanalyse (concept-onderzoek, nadere toelichting zie 3.6) blijkt dat er geen marktruimte is voor nieuwe kantoorlocaties.
 - Verminderen oppervlakte veldsport op Ezinge en verplaatsing naar Nieuwveense Landen
Dit onderwerp is niet meer actueel. De veldsportlocatie is recent verbeterd. De geplande kantoorontwikkeling die op de locatie van de veldsport ontwikkeld zou moeten worden, is niet actueel meer.
 - Versterken woonfunctie Ezinge
Dit onderwerp is deels gerealiseerd. Het toevoegen van significante woningbouw-aantallen op Ezinge is niet gewenst gezien de vele andere woningbouwlocaties en de milieu- en veiligheidsproblematiek door de nabijheid van de spoorlijn en A32.
 - Realiseren evenementenhal (door gemeente geïnitieerd)
Het voorstel voor realisatie van een evenementenhal (op Ezinge) heeft in het verleden niet tot een positief raadsbesluit geleid. Dit onderwerp wordt niet meer actief en risicodragend door de gemeente opgepakt.
 - Realiseren regionaal bedrijventerrein A32/A28 (Gemeente Staphorst)
Dit onderwerp heeft na de regiovisie niet tot concrete plannen geleid. Op deze locatie (grondgebied Staphorst) is het ontwikkelen van een regionaal bedrijventerrein niet meer actueel.

5. Opnieuw afwegen:

- **Woningverdeling Meppel**
De woningbehoefte wordt naar aanleiding van vernieuwde provinciale gegevens opnieuw in kaart gebracht. De woningverdeling wordt gemeentebreed (integraal) afgewogen. De ontwikkeling van Nieuwveense Landen is hierbij vertrekpunt.
- **Ontwikkelen van het stationsgebied**
Er zijn de afgelopen periode verbeteringen aangebracht in het stationsgebied (verbetering ontsluiting en parkeren voor auto's en fietsen). Het station is een knooppunt dat van groot belang is voor de stad en het omliggende gebied en de stationsomgeving in groter verband kent locaties die mogelijk beter kunnen worden ingevuld. Dit onderwerp is daarom nog actueel en kan opnieuw worden afgewogen.
- **Verbetering van de ontsluiting van Ezinge.**
Dit onderwerp is nog actueel, mede vanwege de ontwikkelingen van het onderwispark Ezinge.
- **Ontwikkelen van bedrijventerreinen Noord III en IV**
De bedrijventerreinen Noord III en IV zijn niet gerealiseerd. De ontwikkeling van bedrijventerreinen zal op basis van onderzoek (Ruimtelijk-economische marktanalyse, in voorbereiding) opnieuw worden onderbouwd en afgewogen. Hierbij worden de kansen voor revitalisering, herstructurering en transformatie van bestaande bedrijventerreinen tevens onderzocht.
- **Parkeerbehoefte gemeentebreed**
Dit onderwerp is actueel en afhankelijk van integrale keuzes voor wonen, werken, recreatie en voorzieningen. De behoefte wordt gemeentebreed opnieuw in beeld gebracht.
- **Ringachtige verkeersstructuur (Meppel-Noord)**
Een goede structuur aan de noordkant van Meppel zal opnieuw bekeken worden bij de actualisatie van het Gemeentelijk Verkeer en Vervoer Plan. De ring Noord, relatie Nieuwveense Landen en de (binnen)stad en havenontwikkelingen krijgen hierbij extra aandacht.
- **Grootschalige detailhandel buiten de binnenring.**
Dit onderwerp is actueel en zal op basis van nieuw onderzoek (detailhandelsvisie, in voorbereiding) opnieuw worden onderbouwd en afgewogen.

Beleid

6. Provinciaal beleid, rekening houden met:

- Omgevingsvisie Drenthe
- Gebiedsvisie Zuidwest Drenthe
- Provinciale omgevingsverordening
- Structuurvisie ondergrond.

7. Regionale afspraken:

- **Visie Agenda Platteland voor het buitengebied:**
 - Landschap als drager van ruimtelijke kwaliteit en leidraad voor nieuwe ontwikkelingen
 - Cultuurhistorie geeft Zuidwest Drenthe identiteit

- Leefbare dorpen
 - Sterke bedrijvigheid en werkgelegenheid
 - Zuidwest Drenthe staat op de (cultuur)toeristische kaart.
 - Regionale woonvisie: Afstemming die het voorkomen van concurrentie beoogt en die woningbouw genereert die aansluit bij de regionale woningvraag.
 - Havenvisie: De regionale samenwerking met Zwolle en Kampen en ambitie voor havenontwikkeling wordt onderschreven.
8. Gemeentelijk beleid
- Zie het overzicht in bijlage 1.
9. Tussentijdse resultaten gemeentelijk beleid in voorbereiding:
- Inwoners zijn in de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor welzijn, zorg en gezondheid.
 - Er wordt gestreefd naar multifunctionele voorzieningen.
 - Woningbouwprognoses van de provincie zijn leidend.
 - Er is geen marktruimte voor nieuwe kantoorlocaties.
 - Er wordt voorzichtigheid betracht ten aanzien van detailhandelsuitbreiding en fasering in de ontwikkeling ervan.

6.4. Procesmatige vertrekpunten

Beleid

10. Afstemming: Het sectorale beleid dat in voorbereiding is, is gekoppeld aan het structuurvisieproces voor wat betreft de integrale en inhoudelijke afstemming. Dit betekent ook dat vertraging in het proces van de Structuurvisie tot vertraging leidt voor het sectoraal beleid.

Trends

11. Trends en ontwikkelingen: Van de beschreven trends en ontwikkelingen worden mogelijke effecten op (specifieke) terreinen in beeld gebracht.

Participatie

12. Doel participatie:
Inwoners, instellingen en bedrijven worden actief betrokken bij de totstandkoming van de Structuurvisie. Deze participatie moet bijdragen aan draagvlak, een kwalitatief beter product, maatschappelijke betrokkenheid en een andere rol van overheid en maatschappelijke partners.
13. Inhoud participatie:
Participatie gaat over waarden, identiteit, trends en ontwikkelingen en hun gevolgen voor verschillende beleidsterreinen.
14. Gespreksthema's:
Concrete thema's voor participatie zijn: wonen, werken, vrije tijd en voorzieningen.
15. Rollen tijdens participatie:
In het participatieproces hebben raadsleden de mogelijkheid als toehoorder deel te nemen aan bijeenkomsten.

7. Bijlage Gemeentelijk beleid

- Rapport Citymarketing Meppel
Het rapport bevat een visie, strategie en uitwerking op hoofdlijnen voor Citymarketing in Meppel
- Visienota Participatiebudget "Participatie Werkt!"
Visie op participatie en op de ondersteuning aan burgers om zoveel mogelijk te kunnen meewerken en meedoen in de Meppeler samenleving.
- Beleidsplan Re-integratie 2012-2015
Kaders en maatregelen voor de uitvoering van arbeidsre-integratie.
- Integraal Huisvestingsplan (Onderwijs)
Meerjarige doorkijk qua ruimtebehoefte en daarmee samenhangend de investeringsbehoefte voor het primair onderwijs in Meppel.
- Accommodatiebeleid "Accommodaties voor elkaar"
Samenhangend kader voor de organisatorische en beheersmatige structuur van maatschappelijke accommodaties.
- Sportnota "Meer doen met sport in Meppel 2007-2010"
De nota geeft op integrale wijze inzicht in de wijze waarop in Meppel sport kan bijdragen om maatschappelijke doelen en ambities te bereiken.
- Cultuurnota "De kunst van verbinden en verankeren" 2009-2012
Kadernota voor het versterken van het cultureel aanbod via instellingen of educatie door de onderlinge verbindingen te maken en vooral te bestendigen.
- Duurzaam Energie Plan "Van Klimaatgevoelig naar klimaatrobuust"
In het DEP worden de stappen beschreven die uiteindelijk kunnen leiden tot een CO2-neutraal Meppel en omstreken in 2040.
- Stadsgezicht Meppel
Visie en afwegingskader voor hoogbouw in Meppel.
- Ruimtelijke visie Nijeveen "Dorpen in evenwicht"
Visie op de ruimtelijke ontwikkeling van het dorpsgebied van Nijeveen en Kolderveen voor de lange termijn.
- Gebiedsvisie Nieuwveense Landen
Ruimtelijk en programmatische kaders voor de ontwikkeling van Nieuwveense Landen.
- Binnenstadsvisie Meppel
Visie op de toekomstige ontwikkelingen in de binnenstad. De visie dient als uitgangspunt voor bestemmingsplannen en actualisatie van de kaders voor welstand en beeldkwaliteit en geeft invulling aan de behoefte aan een integraal beeld met als ruimtelijke en functionele dragers: toerisme, detailhandel, verkeer, water en stedenbouw.

- **Diverse bestemmingsplannen**
Een bestemmingsplan is een (burgers en overheid juridisch bindende) vertaling van alle belangen en ruimteclaims. Het is het planologisch-juridisch kader voor gebruiks- en bouw mogelijkheden van gronden. De vastgestelde bestemmingsplannen zijn geldend.
- **Beleidsregel Maatschappelijke voorzieningen in bestemmingsplannen**
In deze notitie wordt voor woonwijken, centrum, bedrijventerreinen, kantorenpark, dorpen, zorglocatie en sportparken omschreven welke maatschappelijke voorzieningen er nu zijn gevestigd en welke in de toekomst gewenst zijn. Maatschappelijke voorzieningen zijn: educatieve, sociaal-medische, sociaal-culturele, levensbeschouwelijke, sport- en recreatieve voorzieningen en voorzieningen ten behoeve van openbare dienstverlening.
- **Welstandsnota + Beeldkwaliteitplannen**
De welstandsnota Meppel is een wettelijke verplichte beleidsregeling met criteria voor de beoordeling van het uiterlijk en de plaatsing van bouwwerken op redelijke eisen van welstand. De Welstandsnota is opgesteld voor de hele gemeente. Voor nieuwe ontwikkelingen zijn beeldkwaliteitsplannen opgesteld die op dat punt de welstandsnota vervangen.
- **Wijkontwikkelingsplan Haveltermade**
Een integrale aanpak voor stedelijke vernieuwing in Haveltermade waarbij gewerkt wordt aan onderdelen van de wijk die van belang zijn voor een optimaal woon-, werk- en leefklimaat.
- **Ontwikkelingsvisie Stadsrandzone Meppel-Reestdal**
Een ontwikkelingsvisie op het Reestdal tot behoud en versterking van de landschappelijke kwaliteit. Deze visie is basis voor verdere uitwerking en realisatie van ontwikkelopgaven.
- **Beleid Externe Veiligheid**
De beleidsvisie is gemaakt om een duidelijk kader te geven voor het omgaan met risico's en externe veiligheid. Voor nader onderscheiden gebieden is een eigen veiligheidsambitie vastgesteld en is aangegeven waar ontwikkelingen mogelijk zijn en onder welke voorwaarden.
- **Besluit geluidscontouren oevers**
Wettelijk vastgelegde geluidscontouren waarbij bepaald is dat de cumulatieve geluidsbelasting van bedrijven op geluidgezoneerde industrieterreinen buiten een bepaalde zone een bepaalde belasting niet te boven mag gaan.
- **1e Uitvoeringsmodule Waterplan, Stedelijke wateropgave**
Onderdeel van het Waterplan Meppel 2001 en een pakket van maatregelen ten behoeve van de stedelijke wateropgave. Gemeente en waterschap hebben gekozen voor een integrale benadering van de stedelijke wateropgave waarbij knelpunten van oppervlaktewater, hemelwater en grondwater integraal worden opgelost.

- Gemeentelijk Verkeer en Vervoer Plan (GVVP)
Een beleidsplan met een visie op verkeer en vervoer in Meppel (bereikbaarheid, verkeersveiligheid, verkeerscirculatie).
- Parkeerbeleidsnota
Een nota waarin de visie is weergegeven ten aanzien van het autoparkeren in Meppel in het algemeen en voor het beleidsinstrumentarium.
- Nota Grondbeleid 2010-2014
De nota bevat uitgangspunten voor de uitvoering van het grondbeleid en waarin de door de raad te maken keuzes centraal staan. De nota is een instrument om programmadoelen te realiseren m.b.t. woningbouwopgave, bereikbaarheid, werkgelegenheidsgroei, onderwijs, sport, zorg en ondernemen.
- Centrum Visie Detailhandel en Leisure
Een onderdeel van de binnenstadsvisie waarbij een visie wordt gegeven op detailhandel en leisure om een (beter) beeld te krijgen van kansen en risico's voor de binnenstad. De visie wordt vertaald in concrete actiepunten.
- Sociaal Economische visie Meppel
Een met gemeentelijke sociaal-economische samenwerkingspartners opgestelde visie op hoofdlijnen van het sociaal-economische beleid. Doel is het bewerkstelligen van de economische ontwikkeling en versterking/bestending van de bijzondere rol van Meppel in de regio en de provincie.
- Beleidsplan WMO 2012-2015 "Samen veranderen" (vastgesteld door college)
Het beleidsplan beschrijft de visie op welzijn, zorg en gezondheid en de veranderingen voor de Wmo voor de genoemde periode.

